

RELACION

PËR

PROJEKTLIGJIN

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 74/2014 “PËR ARMËT”

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Qëllimi kryesor i hartimit të këtij projektligji, në përputhje dhe me objektivin nr. 1 të Strategjisë për kontrollin e AVL 2019-2024, përcakton që brenda vitit 2023, të garantohet miratimi i legjislacionit për kontrollin e armëve, plotësisht i harmonizuar me kuadrin rregullator të BE-së, detyrimet e tjera ndërkombëtare përkatëse dhe i standardizuar me të gjithë rajonin.

Hartimi i këtij projektligji është diktuar nga nevoja për të rregulluar çështjet në lidhje me:

- kushtet dhe kriteret për mbajtjen, ruajtjen, tregtimin, importimin, eksportimin, gjurmimin e transportimin, brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, të armëve të kategorive të përcaktuara, sipas këtij ligji;
- marrëdhëniet ndërmjet shtetit dhe subjekteve për pajisjen me armë e municione, kur një e drejtë e tillë ka lindur për shkak të pronësisë apo të detyrës;
- marrëdhëniet për lëshimin e licencave dhe autorizimeve nga Policia e Shtetit për çdo subjekt të interesuar për veprimtaritë e lejuara me armë, sipas kategorive të përcaktuara në këtë ligj;
- veprimtarinë e prodhimit, çaktivizimit dhe riparimit të armëve.

Objektivat që synohen të arrihen nëpërmjet miratimit të këtij projektligji janë:

a) përafrimi i ligjit ekzistues 74/2014, “Për armët” me legjislacionin e Bashkimit Evropian, përkatësisht me Direktivën (BE) 2017/853 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 17 Maj 2017 që ndryshon Direktivën e Këshillit 91/477/KEE, datë 18 qershor 1991 “Për kontrollin e blerjeve dhe posedimit të armëve”.

b) përmirësimi i kushteve dhe kriterëve për mbajtjen, ruajtjen, tregtimin, çaktivizimin dhe gjurmimin e armëve, pjesëve kryesore dhe municioneve për përdorim civil.

c) njësimi i plotë i termave (përkufizimeve dhe kategorive të armëve, pjesëve të armëve dhe municioneve), objekt i ligjit nr. 74/2014, me legjislacionin e Bashkimit Evropian.

d) përcaktimi i kategorive të armëve, të cilat nuk lejohen të përdoren nga personat fizik dhe juridik (civil) dhe për të cilat nuk lëshohet autorizim.

e) përcaktimi i kategorive të armëve, të cilat lejohen të përdoren nga personat fizik dhe juridik (civil).

f) përmirësimi i markimit të armëve të importuara me qëllim gjurmimin e tyre.

g) regjistrimi i armëve, pjesëve dhe municioneve me qëllim përmirësimin e shkëmbimit të informacionit brenda vendit dhe me anëtarët e BE.

h) ndryshime me qëllim përmirësimin dhe forcimin e masave për dhënien e lejeve dhe licencave.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Miratimi i këtij projektligji është parashikuar në Programin e Përgjithshëm Analitik të Projektakteve të Ministrisë së Brendshme, që do të paraqiten për shqyrtim në Këshillin e Ministrave, për vitin 2020.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Risitë e këtij projektligji kanë të bëjnë me objektin dhe fushën e veprimit, përkufizime, kategorizime, kritere etj., të cilat nuk kanë qenë të parashikuara në ligjin nr. 74, datë 10.07.2014 “Për armët”.

Duke vlerësuar se lufta kundër krimit dhe përmirësimi i rendit dhe sigurisë publike në Shqipëri, janë dhe mbeten prioritetet strategjike për Qeverinë e Shqipërisë, se armët e zjarrit dhe municionet luftarake pa leje në duart e qytetarëve, vijnë të jenë burim i rrezikut serioz për jetën e qytetarëve, për rendin dhe sigurinë publike, edhe si një pengesë serioze për zhvillimin social dhe ekonomik të vendit. Policia e Shtetit në vazhdimësi i ka kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të veprave penale të armëmbajtjes pa leje, por edhe të veprave të tjera penale që kanë të bëjnë me trafikimin e armëve, të municioneve etj.

Vendi ynë ka përqafuar iniciativat rajonale për forcimin e kontrollit të armëve të vogla dhe të lehta (AVL), në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe në të gjithë rajonin.

Strategjia për kontrollin e AVLE 2019-2024 dhe Planit Kombëtar i Veprimit për Kontrollin e AVL 2019-2021, e miratuar me vendimin nr. 50 datë 06.02.2019, të Këshillit të Ministrave, në përputhje me fushat e përgjegjesisë dhe bazuar në një vlerësim të plotë të situatës së kontrollit të armëve në Shqipëri, siguron dhe monitoron përmbushjen e detyrimeve të Shqipërisë, sipas marrëveshjeve dhe dokumenteve të ndryshme ndërkombëtare në fushën e kontrollit të armëve.

Objektivat e Strategjisë dhe Planit të Veprimit janë në përputhje të plotë me Udhërrëfyesin për gjetjen e një zgjidhje të qëndrueshme për zotërimin e paligjshëm, keqpërdorimin dhe trafikimin e Armëve të Vogla dhe të Lehta (AVL) dhe municioneve të tyre, në Ballkanin Perëndimor, brenda vitit 2024.

Armët e Vogla dhe të Lehta, nëse nuk kontrollohen, mund të paraqesin kërcënim për sigurinë e brendshme dhe vendi të klasifikohet si vend transit, apo burim i rreziqeve për rajonin dhe Bashkimin Evropian. Armët ndikojnë tek njerëzit, komunitetet dhe bizneset. Ato vazhdojnë të shkaktojnë humbje të jetëve, dëme ekonomike dhe sociale, si dhe frikë për publikun.

Edhe pse vendi ynë ka një ligj në fuqi për armët, miratimi për herë të parë të pronësisë private mbi armët, ka nevojë për ndryshime, jo vetëm për shkak të eksperiencës së krijuar gjatë zbatimit të tij, por edhe për faktin se Direktiva e Armëve të Zjarrit të BE-së ka ndryshuar në vitin 2017.

Ministria e Brendshme është përgjegjëse për propozimin, hartimin, monitorimin dhe zbatimin e politikave dhe legjislacionit në fushën e armëve dhe eksplozivëve.

Policia e Shtetit është institucioni kryesor i ngarkuar me luftën kundër trafiqeve të paligjshme të armëve, municioneve dhe eksplozivëve, në bashkëpunim me institucionet e tjera ligjzbatuese për parandalimin dhe zbulimin e trafiqeve të paligjshme në kufi dhe brenda territorit të vendit. Policia Shtetit jep licensat dhe autorizimet për veprimtaritë e lejuara me armë, për personat fizik dhe juridik, në përputhje me legjislacionin vendas dhe ndërkombëtar, si dhe ushtron kontrollet në Shërbimin Privat të Sigurisë Fizike dhe personat e tjerë fizikë e juridikë, të autorizuar apo licensuar për të mbajtur armë mbi kushtet e sigurisë së mbajtjes së armëve.

Objektivi 1 i Strategjisë, përcakton që brenda vitit 2023, të garantohet miratimi i legjislacionit për kontrollin e armëve, plotësisht i harmonizuar me kuadrin rregullator të BE-së, dhe detyrimet e tjera ndërkombëtare përkatëse dhe i standardizuar me të gjithë rajonin.

Një nga aktivitetet në kuadër të këtij objektivi është rishikimi i vazhdueshëm i legjislacionit dhe politikave dhe sinkronizimi me ndryshimet ligjore të BE-së, në

veçanti adaptimi dhe plotësimi i ligjit “Për Armët” dhe aktet nënligjore, në përputhje me kërkesat e Direktivës së BE-së për Armët e Zjarrit dhe Rregulloren për Çaktivizimin e Armëve.

Sa sipër, nisur nga detyrat dhe objektivat e përcaktuara në vendimin nr. 50, të Këshillit të Ministrave, si dhe në problematikat e ndeshura në zbatim nga komisaritet e policisë, në veçanti për lëshimin apo revokimin e lejeve për mbajtjen e armëve, u ngrit grupi i punës me urdhër të Ministrit të Brendshëm nr. 399, datë 10.05.2019 “Për ngritjen e grupit të punës për hartimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 74/2014 “Për Armët”.

Ndryshimet në legjislacionin e Bashkimit Evropian, përkatësisht me Direktivën (BE) 2017/853 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 17 Maj 2017 që ndryshon Direktivën e Këshillit 91/477/KEE, datë 18 qershor 1991, "Për kontrollin e blerjeve dhe posedimit të armëve" me synim përafrimin e ligjit ekzistues, bënë të domosdoshëm ndryshimet në ligjin 74/2014, "Për Armët".

Disa nga çështjet që lindi nevoja për rregullim dhe ndryshim janë:

- Domosdoshmëria e forcimit të masave për dhënien e lejeve e licencave e autorizimeve për veprimtaritë me armët;
- Përmirësimi i sistemit të administrimit dhe regjistrimit të armëve në përdorim të personave fizik dhe juridik;
- Kërkesa për shkëmbim informacioni me vendet e BE për armë të humbura e të trafikuar.

Miratimi i këtij projektakti do të ketë impakte pozitive në drejtim të kufizimit të armëve të trafikuar, në administrimin e armëve (regjistrimin), gjurmimin dhe kufizimin e përdorimit të armëve të pa ligjshme në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Në hartimin e ndryshimeve në ligjin 74/2014, grupi i punës punoi për harmonizimin me kuadrin ligjor të BE-së, duke u bazuar në ndryshimet më të reja të legjislacionit për armët në Bashkimin Evropian.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 74/2014, “Për armët” është hartuar në mbështetje të neneve 78 e 83, pika 1 të Kushtetutës, si dhe në harmoni me legjislacionin kombëtar dhe atë ndërkombëtar të vendeve të BE-së.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS TË BE-SË (PËR PROJEKTAKET NORMATIVE)

Ky projektligj synon përafrimin *acquis* të BE-së. Për këtë arsye, ai është përafruar pjesërisht me direktivën e Këshillit 91/477/KEE, datë 18 qershor 1991 "Për kontrollin e blerjeve dhe posedimit të armëve", e ndryshuar me direktivën 2008/51/KE, nr. 179, datë 8 korrik 2008; Direktivën (BE) 2017/853 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 17 Maj 2017, që ndryshon Direktivën e Këshillit 91/477/KEE, datë 18 qershor 1991, "Për kontrollin e blerjeve dhe posedimit të armëve". Gjithashtu projektligji ka përafrim të pjesshëm dhe me Rregulloren dhe nr. 258/2012 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 14 mars 2012, në zbatim të nenit 10 të protokollit të Kombeve të Bashkuara kundër prodhimit dhe trafikimit të paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve përbërëse të tyre dhe municioneve, që plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar dhe që vendos masat për autorizimin e importit, eksportit dhe transitit të armëve të zjarrit, pjesë përbërëse të tyre dhe municioneve.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Projektligji parashikon 39 nene, të përmbledhura si më poshtë:

Në nenin 1 të projektligjit, bëhen ndryshime në nenin 1 të ligjit nr. 74/2014 "Për Armët", ku më konkretisht ndryshohen kushtet dhe kriteret për mbajtjen, ruajtjen, tregtimin, çaktivizimin, importimin, gjurmimin e transportimin, brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, të armëve, pjesëve kryesore e municioneve për përdorim civil, sipas këtij ligji, ndërsa shfuqizohen marrëdhëniet për lëshimin e licencave dhe autorizimeve nga Policia e Shtetit, për çdo subjekt të interesuar për veprimtaritë e lejuara me armë, sipas kategorive të përcaktuara në këtë ligj.

Neni 2 të projektligjit, ndryshohet neni 2 i ligjit ekzistues, me qëllim riformulimin me të saktë në lidhje me referimin në bazën ligjore për kontrollin shtetëror të transferimeve ndërkombëtare të mallrave ushtarake dhe të artikujve teknologjive me përdorim të dyfishtë, si dhe për municionet dedikuar për nevoja të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë.

Neni 3, ndryshohet me qëllim saktësimin apo përfshirjen e përkufizimeve të reja për armët dhe kategoritë në harmoni me legjislacionin e Bashkimit Evropian.

Me nenin 4 bëhen disa ndryshime në dispozitën përkatëse të ligjit aktual, në lidhje me kategorizimin e armëve, duke shtuar edhe kategori të reja dhe specifikimet e tyre përkatëse.

Neni 5 parashikon ndryshim në lidhje me parashikimin e pikës 1 të nenit 7 mbi të drejtën e pronësisë mbi armët, konkretisht armët e kategorisë “A”, në kuptim të këtij ligji, të cilët janë vetëm pronë e shtetit, me përjashtim të armëve të zjarrit për qëllime të shërbimeve të sigurisë, koleksionit, muzeut.

Gjithashtu, neni 5 i projektligjit heq armët e parashikuara sipas kategorisë “D” në pikën 2, të nenit 7 të ligjit aktual.

Neni 6 i projektligjit ndryshon nenin 8 të ligjit në fuqi, që lidhet me regjimin juridik për kategoritë e armëve.

Në nenin 7 parashikon shtesë në nenin 8 të ligjit, konkretisht neni 8/1 dhe neni 8/2, të cilat përcaktojnë kriteret për blerjen e armës nga personi fizik dhe juridik, si dhe arsyet për mbrojtje fizike.

Neni 8 i projektligjit parashikon se në nenin 9, pas pikës 7 të ligjit 74/2014 “Për Armët”, shtohen pikat 8, 9 dhe 10 në lidhje me markimin e dukshëm, të përhershëm dhe unik të armëve të zjarrit dhe pjesëve kryesore të importuara nga Bashkimi Evropian, duke përfshirë të dhënat e prodhuesit ose markën, shtetin ose vendin e prodhimit, numrin e serisë dhe vitin e prodhimit.

Neni 9 parashikon ndryshimin e nenit 10 të ligjit aktual dhe shtimin e parashikimeve të reja, në lidhje me regjistrimin e armës së zjarrit, të cilat përfshijnë të dhënat personale përkatëse të ruajtura në sistemet e ruajtjes së të dhënave nga autoritetet kompetente për një periudhë kohore të përcaktuar. Këto të dhëna mund të aksesohen dhe nga autoritete kompetente për lëshimin ose revokimin e autorizimeve të licencave, apo nga autoritete për parandalimin, hetimin, zbulimin ose ndjekjen e veprave penale. Në këtë nen parashikohet dhe mundësia e fshirjes së të dhënave nga sistemi i ruajtjes së tyre, pas përfundimeve të periudhave të specifikuara shprehimisht në këtë nen. Gjithashtu, shtohet parashikimi për mënyrën e procedimit të regjistrimit të armës nga ana e operatorëve ekonomik dhe detyrimi i tyre për të raportuar organet përgjegjëse të policisë.

Në nenin 10, pas veprimtarive të lejuara për armët, të parashikuara në nenin 12 të ligjit aktual, shtohen edhe veprimtaritë për ndërmjetësimin dhe transitin.

Neni 11 ndryshon formulimin e nenit 13, ku përcaktohen masat për licensimin e veprimtarive të lejuara me armë, duke shtuar kontrollin e integritetit profesional dhe privat të personave fizik apo juridik.

Në neni 12 ndryshohet neni 14 i ligjit, për të saktësuar llojet e licencave për pajisjen me armë, si dhe strukturën përgjegjëse që i lëshon, bazuar në kategorizimin e tyre.

Neni 13 shfuqizon neni 15 të ligjit aktual mbi licenca për import/eksport dhe tregtim për armët e kategorive të përcaktuara sipas këtij ligjit.

Neni 14 përcakton ndryshime në titullin e nenit 16 të ligjit dhe pikës 1 të tij, si dhe heq përcaktimin e kategorive të caktuara, në dhënien e licencës për transportin e armëve, pjesëve dhe municioneve të tyre.

Në nenin 15 bëhen disa ndryshime në titull dhe në përmbajtjen e nenit 17 të ligjit, duke shtuar fjalë të reja, si dhe duke formuluar pikën 3 me qëllim kufizimin e kategorive të mbajtjes dhe përdorimit të armëve në poligonin civil të qitjes, ndërsa në poligonin civil të qitjes me pjatel, lejohet vetëm mbajtja dhe përdorimi i armëve të gjahut.

Në nenin 16 të projektligjit, shtohen dy nene të reja, konkretisht neni 18/1 dhe 18/2, të cilat përcaktojnë llojet e licencave, si licenca për transportin e armëve, pjesëve dhe municioneve të tyre të kategorive, licenca për poligon civil qitje, licenca për aftësim teorik e praktik, licenca për çaktivizimin e armëve të zjarrit për përdorim civil, licenca për import dhe tregtimin e armëve të gjahut, sportive, pjesëve kryesore dhe municioneve të tyre.

Neni 17 përcakton ndryshime në nenin 19 për kriteret e përgjithshme të licencimit, duke shtuar një pikë të veçantë në lidhje me kriteret për licencat e parashikuara për çaktivizimin e armëve të zjarrit për përdorim civil, dhe import dhe tregtimin e armëve të gjahut, sportive, pjesëve kryesore dhe municioneve të tyre.

Në nenin 18 të projektligjit, janë shtuar nene të reja, konkretisht neni 19/1, 19/2, 19/3 dhe 19/4, në lidhje me procedurat dhe kontrollin e importit, autorizimin e importit, transferimin e përkohshëm të armëve të gjahut dhe sportive, municioneve të tyre, si dhe transiti i mallrave armëve të zjarrit, pjesëve përbërëse dhe municioneve të tyre.

Në nenin 19, ndryshohen dispozitat e nenit 23 të ligjit aktual, mbi veprimtarinë e personave fizik apo juridik, të licensuar/autorizuar nga organet përgjegjëse të Policisë së Shtetit, të cilët duhet ti nënshtrohen inspektimit të rregullt nga këto organe, mbikqyrjes së përmbushjes së detyrimeve në zbatim të ligjit, përfshirë masat e

sigurisë për shitjen dhe blerjen e armëve, si dhe pajisjen me dëshminë e aftësisë teorik dhe praktik të armëve.

Neni 20 shfuqizon autorizim për rimbushjen e municioneve dhe autorizim për mbajtjen e armës së ftohtë në vendbanim.

Në nenin 21, ndryshohet formulimi i nenit 25 të ligjit, duke hequr përcaktimin sipas kategorive të armëve, për pajisjen me autorizim për blerje arme zjarri e municione përkatëse të personave juridik.

Në nenin 22 të projektligjit, ndryshohet neni 26 i ligjit aktual, në lidhje me autorizimin për blerje arme të personave fizikë, duke shtuar qitësit sportive dhe gjuetarët, si dhe duke shfuqizuar kategorinë e personave fizikë që plotësojnë kriteret për pajisjen me autorizim, sipas nenit 34 të ligjit aktual.

Neni 23, parashikon një shtesë në nenin 27 të ligjit, konkretisht në lidhje me ndalimin e autorizimit për mbajtjen e armës së zjarrit në shërbim dhe lëvizje, për armët me alarm e sinjalizim me dritë, armëve pneumatike (ajrore), armëve të ftohta dhe paralizuesit elektrikë.

Neni 24, parashikon shfuqizimin e nenit 29 të ligjit aktual, mbi autorizimin për mbajtjen e armëve të ftohta nga organi përgjegjës.

Në nenin 25, parashikohet shtimi i një paragrafi të ri, mbi autorizimet për përdorim skenik, kinematografik dhe për koleksionim armësh, të kategorive të armëve “A”, “B” dhe “C”, kundrejt tarifës dhe autorizimit të Policisë së Shtetit.

Neni 26 parashikon shfuqizimin e nenit 33 të ligjit aktual, në lidhje me autorizimin për rimbushjen municioneve.

Në nenin 27, bëhen ndryshime dhe saktësime në lidhje me kriteret e personit që është përfitues i një prej llojeve të autorizimeve, sipas parashikimeve të këtij ligji, si dhe shfuqizon pikën ku parashikohet se çdo person ka të drejtë të pajiset me armë gjahu dhe koleksionit me jo më shumë se tri autorizime të të njëjtit lloj, ose jo më shumë se pesë autorizime të armëve të llojeve të ndryshme.

Neni 28, parashikon përjashtimin e punonjësit aktiv të strukturave shtetërore të armatosura, për të dëshmuar gjendjen e shëndetit mendor në raportin mjekësor, për blerjen/mbajtjen e një arme, si dhe ndryshohet afati i vlefshmërisë së këtij raporti, nga 3 muaj, në 6 muaj.

Neni 29, bën një riformulim të nenit 38 të ligjit aktual, në lidhje me lëshimin e autorizimit për blerje dhe për mbajtje arme, që përfshihen në kategoritë “B” dhe “C”, duke eliminuar kategorinë “D”, si dhe përcakton personat fizikë që për nevoja të gjuetisë kanë të drejtë të pajisen me armë gjahu sipas përcaktimeve specifike.

Në nenin 30 të projektligjit, bëhen disa ndryshime në nenin 39 të ligjit mbi tjetërsimin në kushtet e përdorimit vetjak të armës, duke shtuar parashikime të reja në lidhje me: subjektet e licensuara për tregtim që u lejohej të shesin armët e zjarrit, pjesët e armës dhe municioneve, vetëm personave juridik dhe personave fizik të pajisur me autorizim të vlefshëm nga organi përgjegjës i policisë; transferimin e mëtejshëm të armëve të zjarrit të kategorive “C”, i cili i bëhet vetëm personave të pajisur me autorizim blerje nga komisioni përgjegjës; shitja e armës së zjarrit midis subjekteve fizik/juridik të pajisur me autorizim për mbajtje arme/licence dhe subjekteve me autorizim për blerje arme, bëhet me kontratë të vërtetuar tek noteri, e cila duhet të përmbajë të dhënat e sakta të armës; blerja e shitja e armëve të gjahut, të kategorisë “C”, e cila lejohej vetëm me autorizim brenda ose jashtë vendit; ndalimi i shitblerjes së armëve, pjesëve të armës dhe municionit përmes internetit, etj.

Neni 31, bën disa përcaktime në lidhje me nenin 40 të ligjit aktual, mbi mbajtjen e armës nga autoritetet e huaja, ku shtohen punonjësit e misioneve policore të huaja, për zhvillimin e operacioneve të përbashkëta me Policinë e Shtetit në territorin e Republikës së Shqipërisë.

Neni 32, parashikon ndryshime në nenin 41, konkretisht ndryshimin e pikës 5 të këtij neni, si dhe shtimin e pikave 5.1, 5.2 dhe 5.3, të cilat parashikojnë rregullat dhe përgjegjësinë për ruajtjen, përdorimin dhe raportimin për armët e zjarrit dhe municionet.

Neni 33, parashikon ndryshime në nenin 43 të ligjit, duke përcaktuar se armët e zjarrit, pjesët kryesore dhe municionet, sipas pikës 1 të këtij neni, si dhe ato të grumbulluara me ligj nga Policia e Shtetit të gjetura në ambiente, armët stok nga ristrukturimi i armatimit të Policisë së Shtetit, Ministrisë së Drejtesisë, Shërbimit Informativ Shtetëror, apo hotspote nga strukturat e Forcave të Armatosura, i kalojnë Ministrisë së Mbrojtjes me urdhër të përbashkët për kalim kapital.

Gjithashtu po në këtë nen, shtohen pikat 2.1 dhe 2.2, mbi procedurat e demilitarizimit, asgjësimit të tyre dhe shitjes për skrap nga ministria përkatëse.

Neni 34, bëhet një ndryshim i nenit 45 të ligjit, nëpërmjet të cilit për armët që shpallen pasuri kulturore, parashikohet zbatimi i legjislacionit në fuqi për trashëgiminë kulturore, në lidhje me ruajtjen, mbrojtjen, vlerësimin dhe administrimin e tyre.

Neni 35, parashikon një shtesë në nenin 51 të ligjit aktual, duke përcaktuar revokimin e licencës edhe me kërkesë të titullarit për të hequr dorë nga licenca.

Neni 36 i projektligjit, shton një pikë në nenin 53 të ligjit për sa i përket revokimit të autorizimit për mbajtje arme, e cila parashikon revokimin për nxjerrjen e armës nga vendbanimi pa autorizim.

Neni 37, parashikon shtimin e neni 56/1 mbi kompetencat e dhënies së masave administrative.

Neni 38, përcakton dispozitën për nxjerrjen e akteve nënligjore në zbatim të këtij projektligji nga institucionet si: Këshilli i Ministrave, ministri përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike dhe Drejtori i Përgjithshëm i Policisë së Shtetit, si dhe rregullimin e marrëdhënieve juridike, për vlefshmërinë e atyre licencave që shfuqizohen sipas këtij ligji.

Në nenin 39, parashikohet hyrja në fuqi e projektligjit pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Bashkëlidhur këtij relacioni dhe pjesë e tij, është dhe tabela e përputhshmërisë me *acquis* të Bashkimit Evropian, sipas direktivave të përmendura më sipër në rubrikën përkatëse të relacionit, si dhe tabela e përputhshmërisë në versionin anglisht.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Për zbatimin e këtij projektligji ngarkohen Ministria e Brendshme, Ministria e Mbrojtjes, institucionet e tjera që në bazë të dispozitave ligjore dhe nënligjore në fuqi kanë detyrime, si dhe të gjitha subjektet të cilat ushtrojnë veprimtarinë e lejuar me armët.

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Ky projektligj është hartuar nga grupi i punës, i ngritur me urdhër të Ministrit të Brendshëm, nr. 399, datë 10.05.2019 “Për ngritjen e grupit të punës për hartimin e projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 74/2014 “Për Armët”.

Në mbledhjet e grupit të punës, me qëllim diskutimin e problematikave teknike të konstatuara gjatë hartimit të draftit, kanë marrë pjesë edhe përfaqësues nga Ministria e Mbrojtjes, konkretisht nga Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve.

Projektligji është publikuar për konsultim publik në resgjistrin përkatës elektronik për njoftimet dhe konsultimin publik.

Gjithashtu, nëpërmjet sistemit të *e-akteve* është dërguar për mendim te ministritë e linjës si: Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Ministria e Kulturës, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, si dhe Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

Ministria e Mbrojtjes është shprehur parimisht dakord për projektligjin me disa komente/sugjerime, të cilat kryesisht janë reflektuar. Për sa i përket komenteve dhe apo atyre sugjerimeve të cilat nuk mund të reflektohen, argumentojmë si më poshtë:

- Në lidhje me komentin e parë, ku kërkohet të shtohet pika 2.1 në nenin 33 të projektligjit, ku parashikohet se armët e zjarrit provë materiale para kalimit Ministrisë së Mbrojtjes, duhet t'i nënshtrohen verifikimeve nga Ministria e Brendshme për incidente në lidhje me ngjarje kriminale, argumentojmë se bëhet verifikimi i çdo arme nga laboratorit të Policisë kriminale dhe kjo është procedurë standarde e Policisë së Shtetit. Për këtë arsye nuk është e nevojshme të vendoset në këtë projektligj.
- Në lidhje me komentin për nenin 12 të projektligjit, ku sugjerohet që në shkronjën “a” të hiqet fjala “riparimi” dhe të zëvendësohet nga fjalën “demilitarizimi”, është reflektuar, kurse për sa i përket komentit mbi vendosjen e fjalës “riparimi” në shkronjën “d” të projektligjit, shpjegojmë se kjo e fundit mund të bëhet vetëm nga Ministria e Mbrojtjes.
- Komenti mbi formulimin e pikës 5 të nenit 12 të projektligjit dhe shtimin e një paragrafi të ri në lidhje me licencat të cilat lëshohen nga Ministria e Mbrojtjes sipas shkronjës “a” të pikës 1, janë reflektuar duke i përmbledhur në një pikë të vetme, konkretisht pika 2 e projektligjit. Kjo për arsyen se të gjitha licencat e përmendura në këtë pikë lëshohen nga e njëjta ministri dhe nuk është e nevojshme ndarja e tyre në paragrafë të ndryshëm.
- Në lidhje me nenin 16 të projektligjit, për përfshirjen edhe të termit “riparim” së bashku me termin “çaktivizim”, nuk mund të reflektohet pasi procedura e çaktivizimit ka të bëjë me paaftësimin e armëve private, dhe kjo është procedurë e ndryshme nga riparimi.
- Për sa i përket komentit në lidhje me mbivendosjen e dukshme të neneve 18/2, 19/1, 19/2, të cilat rregullojnë importin e armëve të zjarrit duke përcaktuar

licenca dhe autorizime që lëshohen nga organi përgjegjës në Ministrinë e Brendshme, dhe shkronjës “a” të nenit 12 nga ana tjetër, ku përcaktohet se organi përgjegjës për lëshimin e licencave të importit, eksportit është organi përgjegjës në Ministrinë e Mbrojtjes, argumentojmë se në shkronjën “a” të nenit 12 të projektligjit, bëhet fjalë për armët e zjarrit të kategorisë “A” dhe “B” dhe përcaktohet se organi përgjegjës për lëshimin e licencave të importit, eksportit është organi përgjegjës në Ministrinë e Mbrojtjes. Kurse në nenet 19/1 dhe 19/2 bëhet fjalë për import dhe tregtimin e armëve të gjahut dhe sportive, prandaj këto dispozita janë riformuluar duke i ndarë dhe bërë më të qarta kompetencat e ministrive përkatëse.

Ministria e Drejtësisë është shprehur parimisht dakord për projektligjin me disa komente/sugjerime, të cilat kryesisht janë reflektuar. Për sa i përket komenteve dhe apo sugjerimeve të cilat nuk mund të reflektohen, argumentojmë si më poshtë:

- Në lidhje me komentin nr. 2.11, ku duket i paqartë neni 13 i projektligjit mbi kriteret e licencimit, sqarojmë se kriteret e përgjithshme të licencimit janë parashikuar në ligjin nr. 74/2014 “Për armët”, i ndryshuar, konkretisht në nenin 19 të tij. Gjithashtu, sipas nenit 17 të projektligjit, në shtesat dhe ndryshimet e nenit 19 të ligjit aktual, përcaktohen dhe kriteret për licencat e parashikuara për çaktivizimin e armëve të zjarrit për përdorim civil, import dhe tregtimin e armëve të gjahut, sportive, pjesëve kryesore dhe municioneve të tyre.
- Për sa i përket sugjerimit në lidhje me autorizimin ligjor për rregullat për krijimin, funksionimin dhe administrimin e regjistrit elektronik të armëve, shpjegojmë se ky regjistër do të miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, për aq kohë sa parashikon jo vetëm akses të brendshëm, por ndërveprim ndërmjet disa autoriteteve.
- Në lidhje me sugjerimin për rregullimin e veprimtarisë së importit dhe tregtimit të armëve të gjahut, sportive, pjesëve kryesore dhe municioneve të tyre, nëpërmjet një akti të ndryshëm nga rregullorja, e cila ka karakter të brendshëm dhe të detyrueshëm vetëm për njësitë administrative që varen nga institucionet qëndrore, argumentojmë se nuk është e nevojshme të përcaktohen me akt nënligjor, pasi rregullorja “Për kushtet dhe rregullat e sigurisë së armëve”, miratuar me vendimin nr. 275, datë 1.4.2015, të Këshillit të Ministrave, nuk përcakton vetëm rregullime të përgjithshme, por të gjitha ato që diktohen të nevojshme në zbatim të këtij ligji. Për këtë arsye, në rregulloren përkatëse konkretisht rregullohen edhe kriteret e sigurisë së armëve të zjarrit private, që mbahen nga subjektet e licencuara dhe të autorizuar për veprimtari të lejuara me armë, kushtet e sigurisë së objektit për ushtrimin e veprimtarisë së subjektit të tregtimit të armëve, kushtet që duhet të plotësohen për kryerjen e transportit, etj.

- Për sa i përket sugjerimit mbi nevojën për rregullim me akt nënligjor të kriterëve dhe arsyeve të përdorimit të armëve nga subjektet private për arsye të mbrojtjes fizike, ju bëjmë me dije se në projektligj është shtuar paragrafi 8/2 në nenin 7.
- Në lidhje me sugjerimin për parashikimin e një dispozite, e cila rregullon në mënyrë të detajuar procedurën e konfiskimit, administrimit dhe asgjësimit të armëve që kanë shërbyer si produkt i veprave penale, duke bërë të mundur nxjerrjen jashtë funksionit të tyre, shpjegojmë se trajtimi i armëve të jashtëligjshme rregullohet me nenin 43 të ligjit aktual nr. 74/2014 “Për armët”, ku trajtohen armët provë materiale, si dhe nenin 33 të ndryshuar sipas këtij projektligji. Pika 1.4 e projektligjit ka për qëllim të përcaktojë ndalimin e menjëhershëm të armëve të zjarrit të kategorisë “A” dhe pjesëve kryesore të tyre (sidomos pjesët e armës që mund të përdoren tek kategoria “B”).
- Komenti mbi përkufizimet e këtij projektligji për transferimin ndërkombëtar, të cilat tejkalojnë veprimtarinë e AKSHE, pasi veprimtaria e transferimit ndërkombëtar të armëve të zjarrit nuk mund të trajtohet nga ligji i posaçëm për mallrat ushtarak, artikujve dhe teknologjive me përdorim të dyfishtë, është reflektuar duke i eliminuar si përkufizime në kuptimin e këtij projektligji.
- Në lidhje me sugjerimin për miratimin e standardeve dhe teknikat e çaktivizimit të armëve të zjarrit për përdorim civil, të cilat nuk duhet të rregullohen me rregullore e cila ka karakter të brendshëm, shpjegojmë se komenti është reflektuar, duke përcaktuar parashikimin e tyre me akt nënligjor.
- Në lidhje me komentin në lidhje me transaksionet apo arsyet që përlligjin ndërhyrjen e autoritetit publik në marrëdhëniet private, për të mbrojtur interesat e përgjithshëm, ju argumentojmë se ndërhyrja e Policisë së Shtetit, bëhet vetëm për transaksionet që përfshijnë armët e zjarrit të një kategorie të caktuar dhe që i përkasin Policisë së Shtetit, me qëllim parandalimin, hetimin, zbulimin ose ndjekjen penale të veprave penale. Për të gjithë kategoritë e tjera të armëve, është janë kompetencë të Ministrisë së Mbrojtjes. Përpunimi i këtyre të dhënave nga autoritetet kompetente, do kryhet në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale, për të cilën kemi marrë dakordësinë edhe të Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.
- Për sa i përket komentit në nenin 14 të projektligjit, ku hiqen fjalët fjalët “të kategorive “B1”, “B4”, “C” dhe “D”, argumentojmë se nuk kemi të bëjmë me një parashikim të heqjes së licencave për këto kategori, por vetëm për heqjen e fjalëve mbi këto kategori, duke qenë se me ndryshimet në këtë projektligj, kemi ndryshime të emërtimeve mbi kategoritë e armëve.

- Po në këtë koment, në lidhje me kategorinë “D”, e cila shfuqizohet sipas nenit 5 këtij projektligji, shpjegojmë se është shtuar një dispozitë në nenin 38 të projektligjit, mbi vlefshërinë e këtyrë licencave.

Ministria e Financave dhe Ekonomisë është shprehur parimisht dakord për projektligjin me disa komente/sugjerime, të cilat kryesisht janë reflektuar. Për sa i përket komenteve dhe apo sugjerimeve të cilat nuk mund të reflektohen, argumentojmë si më poshtë:

- Sa i përket kostove në lidhje me kategoritë e licencave për subjekte të ndryshme, tarifat janë përcaktuar në udhëzimin e përbashkët të Ministrit të Financave nr. 8062/3, datë 08.07.2015 dhe Ministrit të Punëve të Brendshme nr. 3951/2, datë 29.06.2015, “Për masën, kriteret dhe procedurat për tarifat financiare për veprimtaritë e lejuara me armët”, nuk është parashikuar kosto në buxhetin e shtetit. Sa i përket të ardhurave të parashikuara që do të shtohen në llogarinë e Ministrisë së Brendshme, është përgatitur studim i posaçëm nga Ministria e Brendshme, përkatësisht Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit për pajisjen e personave fizik dhe juridik me autorizime për mbajtjen e armëve.

Në lidhje me koston e Sistemit Elektronik të Armëve, në Drejtorinë e Përgjithshme të Policisë së Shtetit është instaluar Sistemi i Menaxhimit të Armëve (SIMA), sistem i cili si objekt parësor ka menaxhimin e armëve në inventar të Policisë së Shtetit. Në këtë sistem janë instaluar gjithashtu edhe modulet për menaxhimin e armëve në pronësi të personave fizik dhe juridik në RSH. Sistemi është ngritur me kontributin e specialistëve të IT të Drejtorisë së Përgjithshme. Pajisjet softëare dhe hardëare janë siguruar më donacion nga UNDP/SEESAC në vitin 2015 me një kosto 156,000 Euro. Sistemi SIMA është integruar së bashku me sistemet e tjera të Policisë së Shtetit dhe kostot për mirëmbajtjen janë të përbashkëta me të gjitha sistemet e tjera dhe mbulohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit. Në buxhetin e MB për vitin 2020 ka qenë e përcaktuar kosto e mirëmbajtjes së sistemit SIMA e përfshirë së bashku me sistemet e tjera në DPSH dhe MB.

- Për sa i përket komentit të dytë, Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit prej ka përgatitur projektin për prodhimin e autorizimeve për mbajtjen e armëve (autorizimet digjitale). Në funksion të këtij projekti nga UNDP/SEESAC janë dhuruar pajisjet e printimit së bashku me modulet përkatëse me vlerë 3,059,222.68 lekë. Sipas studimit bazuar në sasinë e armëve në pronësi të personave fizik dhe juridik dhe projeksioneve për armë të tjera që mund të blihen nga këta persona, parashikohet për një periudhë 5 vjeçare të kërkohet prodhimi i 100,000 copë autorizimeve digjitale.

Në udhëzimin e përbashkët të Ministrit të Financave nr. 8062/3, datë 08.07.2015 dhe Ministrit të Punëve të Brendshme nr.3951/2, datë 29.06.2015 “Për masën kriteret dhe procedurat për tarifatat financiare për veprimtaritë e lejuara me armët”, përkatësisht në nr. 11 të tabelës, tarifa për pajisjen me autorizim për mbajtje arme gjahu/sportive është 2,000 lekë. Në kohën që është kryer studimi apo përgatitur projekti, tarifa ishte e miratuar. Ndërkohë sipas projektit dhe studimit të tregut të bërë në vitin 2016, kosto për prodhimin e një autorizimi duke analizuar të gjithë elementët e kostos u vlerësua 550 lekë për njësi. Kosto totale e prodhimit dhe pajisjes së shtetasve me autorizime është 550 lekë/njësi x100,000 autorizime = 55,000,000 lekë. Duke konsideruar parashikimet sa më sipër, parashikohet që të ardhurat të jenë 200,000,000 lekë. Jemi dakord me vërejtjen për tarifën e lartë dhe mendojmë se do të kërkohet rishikimi i të gjitha tarifave dhe akteve të tjera pas miratimit të projektit, sikundër u veprua pas miratimit të ligjit 74/2014 “Për armët”, i ndryshuar.

- Në lidhje me komentin e katërt, çështja e markimit të armëve është në përputhje me Direktivën e BE për Amët. Në të njëjtën kohë, është siguruar me donacion nga UNDP/SEESAC makina e markimit të armëve, kosto e të cilës është 95,000 \$ dhe pritjet të vijë së shpejti nga SHBA e të instalohet në Policinë e Shtetit. Në lidhje me qartësimin e kësaj procedure, do të përgatitet vendimi përkatës i Këshillit të Ministrave, pas trajnimit dhe asistencës nga UNDP/SESSAC.
- Komenti mbi listimin me emra konkretë të autoriteteve që do të kenë akses në regjistrin e armëve të zjarrit është reflektuar, kurse për sa i përket sugjerimit mbi përfshirjen edhe të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, argumentojmë se në vlerësimin tonë ky parashikim nuk është i nevojshëm, për sa kohë të gjitha armët që futen në territorin e Republikës së Shqipërisë, i nënshtrohet regjistrimit përkatës nga ky autoritet.
- Në lidhje me komentin nr. 8, mbi veprimtarinë e ligjit nr. 74/2014 dhe ligjit 9707/2007 dhe përkufizimeve që kanë lidhje me këtë të fundit, argumentojmë se këto përkufizime duhet të parashikohen në këtë projektligj, si një detyrim që vjen nga përafrimi me Rregulloren nr. 258/2012 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 14 mars 2012, si dhe pasi veprimtarinë e import-eksportit përveç Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave dhe AKSHE, e kontrollon edhe Policia Kufitare.
- Komenti mbi saktësimin e pikës “a” për termin “importues”, sipas të cilës licenca i lëshohet subjekteve që ushtrojnë veprimtari që i nënshtrohen procesit të licencimit, është saktësuar që kemi të bëjmë me personin fizik apo juridik të licencuar. Parashikimi për importuesin përfshin edhe rastin e personit që në kohën e dhënies së licencës ka nënshkruar kontratë me marrësin e armëve të zjarrit, pasi kontrata e autorizon si person i cili mund të kryejë këtë veprimtari,

duke qenë se importi në kuptimin e këtij ligji nuk mund të kryhet me persona të pajisur me kontratë apo licencë. Gjithashtu, theksojmë se ky përkufizim gjen të njëjtin formulim edhe në legjislacione të tjera në fuqi.

- Në lidhje me komentin mbi personin fizik, i cili sipas ligjit për shoqëritë tregtare është i ndryshëm nga individi, në kuptimin e këtij projektligji, do të jenë të dy objekt i këtij ligji, si personat fizik të regjistruar dhe të pajisuar me NUIS, ashtu edhe individët të cilët mund të pajisjen me armë zjarri për mbrojtje fizike, armë gjahu, sportive, etj.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale ka shprehur dakordësinë pa komente, nëpërmjet sistemit të *e-akteve*.

Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme nëpërmjet shkresës nr. 5769 prot., datë 27.05.2020 ka dërguar disa komente/sugjerime.

- Në lidhje me sugjerimin për shoqërimin e këtij projektligji edhe me tabelën e përputhshmërisë anglisht/anglisht, ju bëjmë me dije se tabela është përfunduar dhe është ngarkuar dhe në sistemin *e-akte*.
- Sa i përket pikës V të relacionit shoqërues, termi “Acquis Communautaire” është zëvendësuar me “Acquis e BE-së”.

Ministria e Kulturës është shprehur parimisht dakord për projektligjin, por me një koment të vetëm në lidhje me armët e shpallura pasuri kulturore, të cilat i nënshtrohen parashikimeve të legjislacionit në fuqi për trashëgiminë kulturore. Ky koment është reflektuar në nenin 45 të projektligjit.

Ministria e Turizmit dhe Mjedisit nëpërmjet sistemit *e-aktet* është shprehur parimisht dakord, por me sugjerimin që në nenin 16 të projektligjit, konkretisht në pikën 18/2 “Licenca për import dhe tregtimin e armëve të gjahut, sportive, pjesëve kryesore dhe municioneve të tyre”, përcaktimet në lidhje me kriteret dhe kushtet për pajisjen me licencë, të jenë shteruese në përmbajtjen e projektligjit.

Në lidhje me këtë koment, shprehem se kushtet dhe kriteret detajohen dhe rregullohen nëpërmjet dispozitave nënligjore, siç është rregullorja aktuale e veçantë, e miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave. (VKM nr. 275, datë 1.4.2015 “Për miratimin e rregullores “Për kushtet dhe rregullat e sigurisë së armëve”). Kjo rregullore është detyrim për të gjithë shtetasit që ndodhen në Republikën e Shqipërisë dhe subjektet e licensuara për veprimtari me armët, rrjedhimisht edhe kushtet dhe kriteret që do të përcaktohen për armët e gjahut, sportive, pjesëve kryesore dhe municioneve të tyre, do të përcaktohen dhe do të rregullohen shprehimisht në këtë rregullore.

Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale me shkresën nr. 546/1 prot., datë 26.05.2020 është shprehur me disa komente që kanë të bëjnë me përdorimin e terminologjisë në projektligj, në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale, të cilat janë reflektuar dhe në draft.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Projektligji paraqet efekte financiare shtesë për Buxhetin e Shtetit.

Kosto fillestare nga buxheti i shtetit për regjistrimin e armëve në pronësi të shtetasve është 55 (pesëdhjetë e pesë) milion lekë për prodhimin e autorizimeve digjitale për mbajtjen e armëve. Parashikuar 100,000 (njëqind mijë) copë me kosto 550 (pesëqind e pesëdhjetë) lekë për njësi.

Përfitimi i mundshëm nga regjistrimi do të jetë 200 (dyqind) milion lekë. Duke parashikuar pajisjen e 100,000 shtetasve me autorizime digjitale me kosto 2,000 (dy mijë) lekë për njësi.

PROPOZUESI

MINISTRI

SANDËR LLESHAJ

Znj. Rovena VODA, Zëvendësministër i Brendshëm

Z. Plarent NDRECA, Sekretar i Përgjithshëm

Znj. Silvana BANUSHI, Drejtor i Përgjithshëm Rregullator dhe Përputhshmërisë për Rendin dhe Sigurinë Publike

Z. Fatmir SHEHU, Drejtor i Drejtorisë së Programimit, Standardizimit dhe Harmonizimit të Kuadrit Rregullator

Znj. Keti SULLI, Specialiste e Sektorit të Programimit, Hartimit dhe Harmonizimit të Akteve Rregullatore